

Rekomendacija dėl antspaudų ir spaudų kalbos

1. Simboliniai pavadinimai yra išskiriami kabutėmis. Lietuvių kalboje vartojamos atidaromosios ir uždarnosios kabutės, jų grafinė išraiška yra „abc“, pvz., UAB „Aušra“ arba UAB „AUŠRA“. Jei antspaude simbolinis pavadinimas grafiškai išskiriamas, kabutės gali būti nerašomos.

2. Tiesioginės reikšmės pavadinimai, turintys gimininės reikšmės (nomenklatūrinį) žodį, yra nesimboliniai ir su kabutėmis nerašomi, pvz.:

AB Vilniaus autobusų stotis

IĮ Jonučio veterinarijos vaistinė.

3. Grafiškai žodžiai trumpinami rašant tik tam tikrą žodžio dalį ir gale jos tašką.

Taškas

nededamas tik po tų grafinių sutrumpinimų, kurie baigiasi paskutiniu žodžių skiemeniu (žr. c). Žodžiai grafiškai trumpinami pagal šias taisykles:

a) rašomas pirmasis, rečiau du pirmieji skiemenys ir po jų einančio kito skiemens visos priebalsės iki balsės, pvz.:

al. – alėja

aps., apskr. – apskritis

doc. – docentas

faks. – faksas

prof. – profesorius

sav., saviv. – savivaldybė

sen. – seniūnija, seniūnas

vyresn. – vyresnysis, -ioji

vyr. – vyriausiasis, -ioji

b) rašoma viena ar kelios pirmosios (kartais ir ne iš eilės einančios) žodžio priebalsės arba žodžio pradžioje esanti balsė, pvz.:

a. – aikštė

a. s. – atsiskaitomoji sąskaita (atsisk. sąsk., atsisk. sąskaita)

b. k. – banko kodas

dr. – daktaras (mokslų)

e. p., el. p. – elektroninis paštas

į. k. – įmonės kodas

l. e. p. – laikinai einantis (-i) pareigas (pvz., l. e. direktoriaus pareigas J. Petraitis)

m., mst. – miestas

mstl. – miestelis

r. – rajonas

c) rašoma pirmoji žodžio raidė ir po brūkšnelio paskutinis skienuo. Šis trumpinimo būdas mažai naudojamas, pvz.:

b-ka – biblioteka

b-vė – bendrovė

d-ja – draugija

l-kla – leidykla

m-ja – ministerija

m-kla – mokykla

v-ba – valdyba

(Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 1996-12-19 nutarimas Nr. 58 „Dėl leidinio „Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba“ (Žin., 1996, Nr. 126-2966).

Lietuvių kalboje vartojamos ir santrumpos, dažniausiai rašant bendrinių žodžių pirmąsias didžiąsias raides, pvz.: akcinė bendrovė (AB), valstybės įmonė (VĮ), mažoji bendrija (MB), individualioji įmonė (IĮ), pridėtinės vertės mokestis (PVM) ir kt. Taip pat vartojama santrumpa VŠĮ (viešoji įstaiga).

4. Adresai rašomi pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-23 d. nutarimu Nr. 2092 patvirtintas Adresų formavimo taisyklės (Žin., 2002, Nr. 127-5753). Taisyklių priede nurodyti tokie adreso rašymo pavyzdžiai:

Utena, J. Basanavičiaus g. 10–5

Elektrėnų sav., Semeliškės, Ažuolų g. 15.

Pagal minėtų taisyklių 13 punktą „pastato ar pastatų komplekso numeris rašomas skaičiumi (-iais) arba skaitmens (-ų) ir didžiosios raidės kombinacija“, pvz.:

Pamėnkalnio g. 15A, Vilnius.

Gatvių pavadinimus suteikia ir keičia savivaldybių tarybos (Vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymas Nr. 1V-57 (Žin., 2011-01-29, Nr. 12-541), todėl gatvės pavadinimo, kuriame yra asmens vardas ir pavardė, rašymas atskirose savivaldybėse gali skirtis, pvz.:

J. Basanavičiaus g. ir Jono Basanavičiaus g.

Vartotinas toks pavadinimas, koks įregistruotas Adresų registre.

5. Telefono ir fakso numeriai rašomi pagal Nacionalinių ir tarptautinių telefono ryšio numerių rašymo rekomendacijose, patvirtintose Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005-12-23 įsakymu Nr. 1V-1162 (Žin., 2005, Nr. 152-5628; 2006, Nr. 88-3502), nustatytus reikalavimus, pvz.:

Tel. (8 5) 123 4567

Faks. (8 5) 123 4567

Mob. 8 123 45 678.

6. Įvairiuose dokumentuose data dažnai rašoma trumpuoju būdu, t. y. metai, mėnuo ir diena nurodoma skaitmenų grupėmis. Jei mėnesį ar dieną reiškia vienaženkliai skaičiai, prieš juos rašomas nulis, pvz., 2012-02-05. Rašant datą mišriuoju būdu, nurodomas metų skaitmuo ir žodžio „metai“ santrumpa „m.“, mėnesio pavadinimas, dienos skaitmuo ir žodžio „diena“ santrumpa „d.“. Vienaženkliai dienos skaitmenys rašomi be nulio, pvz., 2012 m. gruodžio 5 d. Spauduose data rašoma

šitaip: 20... m. mėn. d.; taškų vietoje įrašomi reikiami skaitmenys arba žodžiai (mėnesio pavadinimas).

(Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 1996-12-19 nutarimas Nr. 58 „Dėl leidinio „Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba“ (Žin., 1996, Nr. 126-2966).

7. Spauduose nerašytini paskirtį rodantys žodžiai, pvz., *Sutartims, Dokumentams, Įgaliojimams*. Šiuo atveju vartotina vardininko forma, pvz., *Sutartys, Dokumentai, Įgaliojimai*.

8. Tarp dviejų (ar daugiau) to paties asmens vardų brūkšnelis nerašomas, pvz.: *Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, Aušra Nijolė Gudaitienė*. Tarp dviejų savarankiškų to paties asmens pavardžių rašomas brūkšnelis, pvz.: *Matulaitis-Labukas, Kymantaitė-Čiurlionienė*. Vardai ir pavardės, tiek lietuviškos, tiek kitakalbės, yra linksniuojamos, pvz.: *Jonučio veterinarijos vaistinė, R. Jankovskio II*.

9. Antspaude negalima savavališkai prie pavadinimo pridėti žodžio *Lietuva* ar kito žodžio, jei jo įregistruotame pavadinime nėra.

10. Pareigų, vardo ir pavardės išdėstymas, tarpai ir teksto lygiavimo reikalavimai, duomenų eiliškumas, valstybės pavadinimo rašymas oficialia ar sutrumpinta forma antspaude nėra kalbos dalykas.